

Krassó György visszaemlékezése az 1956-os forradalomra és a megtorlásokra 1986 végén (részletek)

Riporter (R)

Azt mondhatnánk, hogy kerekén most van harminc éve annak, hogy megkezdődött az 1956-os forradalom résztvevőivel szembeni megtorlás, most vannak a... Most harminc évvel ezelőtt kezdődtek meg a letartóztatások, a hosszas bírósági tárgyalások, amely egyesek számára akasztófával végződött, mások számára hosszabb-rövidebb börtönbüntetéssel, kevesebb esetben, gondolom, azt hiszem, hogy igazam van, ha azt mondom, hogy kevesebb esetben felmentéssel. A mai beszélgetés témája ez a megtorlás. Én azonban mégsem ide, 1956. november vége, december eleje, 57 elejére irányított kérdéssel kezdeném a beszélgetést, hanem egy sokkal későbbi eseményre emlékeztetnék. Ha jól emlékszem – ha nem így van, kérem, javítsál ki –, az ellened elkezdett rendőrségi boszorkányüldözés akkor fokozódott, amikor egy interjút adtál a *Hírmondó*¹ munkatársának, amelyben elmondtad, hogy hogyan végezték ki, milyen körülmények között végezték ki Nagy Imrét és munkatársait. Ez az interjú volt, ahogy itt, akkor Nyugaton gondolták az oka annak, hogy később rendőri felügyelet alá helyeztek. Igaz volt ez a feltételezés?

Krassó György (K)

Én azt hiszem, hogy részben igaz volt, de nem teljesen. Kétségtelen, hogy az interjúval összefüggött. Ennek a rövid története az volt, hogy a Nagy Imre-per, illetve a Nagy Imre és három vádlott társa... két vádlott társa, mert a harmadikat már hamarabb megölték, kivégzésének évfordulóján egy ellenzéki repülőegyetem befejezése után megemlékezést tartottunk. És hát ennek a szövege ugye spontán volt, az ember azt mondta el, ami éppen eszébe jutott, és később felkért a *Hírmondó*, hogy csináljunk egy interjút erről, és ez már sokkal meggondoltabb volt. Ez az 1983. decemberi számban jelent meg, és ezt átvette több külföldi lap. Itt Angliában találkoztam a *Survey* című folyóirattal, amelyik 84 nyarán jelentette meg. Megjelent az olasz kommunista párt egyik lapjában, sőt, még svédül is megjelent. A Szabad Európa Rádió is sugározta, és ez adta az ürügyet arra, hogy 1984 júniusában reggel hatkor – hát most nem tudom, milyen szót használjak –, elvigenek a lakásból engem és Háy Ágnest. És hát úgy nézett ki, hogy egy büntetőügy lesz belőle, pontosabban büntetőügynek is indították, még hozzá ez izgatás minősített esete, mert nagy nyilvánosság előtt hangzott el a Szabad Európa Rádión keresztül.

R Mondd, mivel magyarázod te azt, hogy a rendszer, amely immáron most már harminc éve konszolidálódik, amelynek valószínűleg nem kell tartania attól, hogy tömegek menjenek ki az utcára, és megdöntését sürgessék, még mindig ilyen páni félelemben van mindennel szemben, ami 1956-ot emlegeti. Magyarázható ez azzal, hogy Nagy Imre személye Kádár János számára egy személyes probléma, és amíg Kádár János nem lesz, addig – hogy most képletesen, de a lényegét talán mégis találóan fejezem ki magamat –, hogy addig Nagy Imre nem lesz rendesen, tisztességesen eltemetve?

K Hát kétségtelen, hogy a Nagy Imre és hát sok száz vagy ezer más magyar hazafi kivégzése, az egy olyan tehertétel a rendszer számára, amit nagyon nehéz egy objektív értékelésbe beleágyazni és megmagyarázni. Ez kétségtelen, hogy egy nagyon fontos ok. Ennek ellenére nem hiszem, hogy a legfontosabb ok lenne, még kevésbé hiszem, hogy Kádár személye lenne egy ennyire fontos ok. Nem érdemes történelmi példákat fölhozni, hogy azért Kádár János nem egyszer változtatta a véleményét, és ilyen alapon a Rajkot, Rajk Lászlót sem lehetne rehabilitálni, hiszen ő volt a belügyminiszter, amikor Rajk

¹ 1983–1988 között működő szamizdat folyóirat, készítője Demszky Gábor és Hodosán Róza volt.

Lászlót kivégezték, és mégis ezt a rendszer nagyon jól elbírja. El tudnék képzelni egy olyan megoldást, hogy Kádár János éppen avval népszerűsítse magát, hogy ő a forradalom, a helyesnek mondott forradalom célkitűzései mellé állt, részt vett Nagy Imre kormányában, és azt csak akkor hagyta ott, amikor úgy látta, hogy az ellenforradalmárok kezébe kerül a hatalom, és a kivégzést nem is ő, hanem Moszkva rendelte el, és ettől Kádár még népszerűbb is lenne. Meg kell mondanom, hogy voltak is ilyen hangok, Kádár-interjúban, külföldön adott Kádár-interjúban is voltak ilyen hangok. Én mást gondolok. Egyrészt úgy hiszem, hogy maga, a Szovjetunió nehezen egyezhet ebbe bele, hisz végül mégis Magyarországon leverte a forradalmat, azóta két másik országban állt elő hasonló helyzet, és ez bátorítás lehetne egy további hasonló eseményhez, ha most azt mondanák, hogy ez egy igazságtalan ügy volt. A másik ilyen dolog a káderrétegnek az ellenállása, amely még ma is tekintélyes részben azokból került ki, akik annak idején, hát tényleg az életüket féltették. Én azt hiszem, hogy a magyar funkcionárius osztály számára egy olyan sokk volt az 56, sokszor indokolatlan is volt, személyes ismerőseim vannak, akiknek nem volt igazán félnivalójuk, de most utólag úgy élik át már a propaganda hatására is, hogy az életük veszélyben forgott, hogy szóval olyan mértékben félnék tőle, annyira gyűlölik az akkori eseményeket, hogy ennek a rehabilitálására csak végső esetben lennének hajlamosak. Egy másik ilyen ok, hogy ez egy olyan időszak volt, amikor hirtelen kiderült, hogy meztelen a király, amikor kártyavárként omlott össze a hatalom, és hirtelen kiderült, hogy milyen kisstílűek azok az emberek, egy igazi válsághelyzetben mennyire képtelenek normális és ésszerű politikai cselekvésre. Hát az ember nem szívesen emlékszik vissza az ilyen szégyenteli korszakaira.

[...]

- R Tulajdonképpen az alapja annak, hogy te annak idején ezt az interjút adtad a *Hírmondó* munkatársának a Nagy Imre és munkatársaival szembeni megtorlásról, az alapja részben személyes élmény is, hiszen veled szemben is érvényesült az 56 utáni megtorlás, te is börtönben voltál. Azt javasolnám, hogy most elsősorban személyes tapasztalataid alapján beszéljünk általában arról, amit 56-os megtorlásnak szoktak így egy mondatban emlegetni. Te mikor és miért kerültél 56 után börtönbe? 56. október 23-a után, hogy pontos legyek.

[...]

- K Na most engem először október 25-én reggel, hajnalban tartóztattak le, méghozzá a Nádor utca, a mai Münnich Ferenc utca és a Mérleg utca sarkán. Én ott laktam a Münnich Ferenc, tehát a Nádor utcában, és kijárási tilalom alatt mentem haza. És hirtelen az Engels téri rendőrség épületéről „állj vagy lövök”-et kiáltottak, és el is kezdtek lövöldözni. Nem tudom, hogy kik tartották megszállva. És akkor én befutottam a Mérleg utcába, nem gondolva arra, hogy pont a Belügyminisztérium épületének futok neki, ahol viszont már szintén nekem volt szegezve egy puska, és lekísértek. Na, most nem akarom nagyon részletezni, ott elég sok elfogott felkelő volt, de én voltam egyetlen ebben az időpontban, 25-én hajnalban, akinél fegyvert találtak, pisztolyt. Úgyhogy engem külön is kezeltek már akkor és egy külön személyautó vitt be a Fő utcai, Gyorskocsi utcai börtönbe, ahol hát mondom, nem bántak velem nagyon jól.

- R Ez azt jelenti, hogy megverték?

- K Hát megverték többé-kevésbé, és mindenfélét kiabáltak ott börtönigazgatók, meg funkcionáriusok, hogy az akasztófát már ácsolják a fasisztáknak. És azt hiszem, ez többé-kevésbé igaz volt, mert nyilván a statáriumot végre akarták hajtani, és elég kevés olyan ember volt a kezükben, akit egyrészt az utolsó határidőt követően fogtak el fegyverrel, másrészt pedig épp nem volt munkahelyem és nem volt állásom. Na most akkor egy nagyon zsúfolt cellába kerültem. Voltunk vagy hatan-heten egy kis zárkában, és úgy tűnik, hogy az egész börtön tömve volt elfogott felkelőkkel, és ezt nem tudták a

forradalmárok. Én később beszéltem az azután kivégzett Angyal Pistával, aki mondta nekem, hogy ők keresték az elfogottakat, és a Deák téri főkapitányságra mentek, majd a Jászai Mari téri Belügyminisztériumba, de ott nem találtak, illetve egyik helyen találtak egy vagy két embert. Azt nem tudta, hogy a Jászai Mari térről áthozták a Fő utcára azokat, akiket ott tartottak fogva. Na most engem még aznap kihallgattak, nem tudom, belemenjek-e ilyen részletekbe. Még aznap, tehát nagyon álmos voltam, mert már két napja nem aludtam, de felrúncigáltak egy-két óra múlva, és levittek a földszintre egy kihallgatóhelyiségbe, ahol a börtön igazgatója, akit később én a Gerő Tamással tudtam azonosítani, még hozzá nem is én azonosítottam, hanem két ávós, aki a tárgyalásomon tanú volt, és megkérdezte a bíróság tőle, hogy ki hallgatott ki ott. És ott jelen volt egy újságíró is, aki azt mondta, hogy a *Népszabadságtól* és a *Szabad Néptől* jött ki, és ott megkérdezték, hogy mi az elképzelésünk, miért harcolunk, mi a célunk.

R Bocsánat, hogy megszakítalak, de talán három-négy tőmondatban el tudnád mondani, hogy mit csináltál 23-a és 25-e között, hogy tulajdonképpen miért is kerültél ide?

K Én a felvonuláskor a Rádióhoz mentem, és ott egy ideig...

R Október 23-án.

K Október 23-án este. És ott akkor még erkélyről beszéltek, meg a tömeg követelte a bemondását a pontoknak, illetve előtte még a Bródy Sándor utcán mentünk, ott Himnuszt énekelve, meg az ingünket kinyitva, hogy ide lőjete. Aztán ott az ávósok magyaráztak, a kisávósok idegesen, hogy menjünk haza, ők nem akarnak löni, de mégiscsak lőttek és voltak sebesültek. Aztán jött három magyar tank, akit voltaképpen a Rádió felszabadítására küldtek, de mi úgy értelmeztük, hogy minket segítenek, mert magyar zászló volt rajtuk, és akkor a felkelők felmásztak. Hát ezek olyan történetek, amik többé-kevésbé itt-ott le vannak írva. Én mindenképp onnan elmentem, mert nem volt fegyverem, és tíz óra tájban, amikor már nagyon erősen folyt egy ilyen szórványos harc, én is próbáltam fegyvert szerezni, ami sikerült is, még hozzá – ezt már nem tudom, hogy érdemes-e itt elmondanom egy egészen más tárgyú dolog – a Kilián laktanyából. Ennek van bizonyos jelentősége, mert a Kilián laktanyáról az a mai vélemény, hogy ott munkaszolgálatosok voltak és nem volt fegyver. Hát én személyesen tudom, hogy volt fegyver, mert én egy teherautóval mentem a Lámpagyárba, amit ugye Lampuskagyárnak hívtak akkor Magyarországon.

[...]

R Igen. Most akkor vissza a történehez. 1956. október 25-e reggel, ahogy mondtad, elfogtak, bevittek a Gyorskocsi utcába, ahogy elmondtad, megverték, kilátásba helyezték azt, hogy fel fognak akasztani. Bekerültél egy cellába, ahol öten-hatan voltak.

K Igen.

R Itt hagytuk abba a beszélgetést.

K Na most kihallgatás. Előbb ezt pontatlanul mondtam, mert az, ahova levittek, az nem kihallgatás, hanem ez egy interjú volt, amit annak az újságírónak kellett majd csinálni velem, majd mindjárt elmondom a folytatását. Én már előtte ki lettem hallgatva, sőt, a kihallgatóimat később, a már november 4... már 57-ben a tárgyalásomon meg is idézte a bíróság. Volt is egy kellemetlen vagy szóval nem számomra kellemetlen jelenet, hogy abban az időben hivatalosan az volt az álláspont, hogy az ÁVO-t feloszlatták. És ők, mikor igazolták magukat, akkor kiderült, hogy nyomozók, és akkor én megkérdeztem tőlük, hogy ön korábban ávós volt, Államvédelmi Hatóságnál szolgált? És mondta, hogy igen. És megkérdeztem, hogy hogy lehet ma nyomozó? És persze a bíróság azonnal rendre utasított, hogy nem tartozik a tárgyhoz, és megvonja a szót. Na, de vissza, szóval volt egy kihallgatásom. És azt kell mondanom, hogy inkább vitajellegű volt, ez függetlenül attól, hogy feltehetőleg fel akartak akasztani, és ezt nem is titkolták, de nagyon... nem tudták, hogy mi történik, és meg voltak ők is ijedve. Valahogyan engem

például agitáltak arra, hogy én ne higgyem azt, hogy minden ávós olyan rossz, hogy önük is megindult egy tisztulási folyamat. Emlékszem erre a szóra, és hogy voltak bizottságok, amelyek megvizsgálták, hogy ki miért felelős, és hogy ők nem vállalják a felelősséget azért, ami a múltban történt, de ez más, ami most van, mert ez már a rendszer ellen stb. stb. És még azt is mondhatnám, hogy valamiféle... ja, ők meg éntőlem meg akarták tudni, hogy mi mit akarunk. És még valami rokonszenvvel és sajnálattal is találkoztam, ez viszont teljesen megszűnt egy bizonyos cédula hatására, ami előkerült a zsebemből, tudniillik mindent elvettek, és azt a nyomozó asztalára tették, és ő egyenként nézte a tárgyakat, ami nálam volt. Már most az történt, hogy a Tejvendéglő nevű büfének a vécéjében ki volt írva egy hónappal vagy két hónappal a forradalom előtt egy versike. Akkoriban nagyon hivatalosak voltak a sírversek, sokan emlékeznek még ezekre, és főképp írók körében. És ez egy olyan volt, amit én soha nem hallottam és más volt a hangvétele is, mint ezeknek az entellektüel sírverseknek. Úgy hangzott, hogy „Itt nyugszik Rajk László, nyakára csavarodott a vörös zászló. A magyar nép akkor lesz majd hálás, ha mellette rohad Rákosi Mátyás.” Na most ez az én írásommal volt leírva, de én csak mintegy dokumentumot írtam le magamnak. De az az ávós nyomozó azt hitte, hogy az az én költeményem, és akkortól kezdve vége volt minden szimpátiának, világos volt, hogy én egy sötét, született ellenforradalmár vagyok.

R És ekkor volt az, hogy megverték.

K Nem, nem kifejezetten emiatt, az még közben volt, amikor a Nádor utcába bevittek a belügybe, meg amikor vittek át, szóval nem a kihallgatás során.

R Igen.

K Na most mikor levittek erre az interjúra, akkor ez az újságíró, ez feltette a szokványos kérdéseket, hogy hát mit akartunk, hol vettem és stb., mit csináltam? És ez a Gerő Tamás őrnagy,² aki civilben volt, mondom, később tudtam meg a nevét, szerepel a Szász Béla könyvében is,³ mint aki végül meggyőzte őt, hogy valamit kell vallania. A Gerő tehát valamiért elment az ablakhoz, és akkor odasúgta nekem, hogy megverték? Szóval valamit meg akart tudni, amit nem mert megkérdezni. Egyébként ez az újságíró azt magyarázta nekem, hogy amit önök... hát először is azt kérdezte, hogy mit akarnak még? Hát Nagy Imre a miniszterelnök, ez volt a követelésük, ez megvalósult. Akkor én azt mondtam, hogy nem a személyeken van a hangsúly, tehát ha Nagy Imre a szovjet beavatkozást helyesli és Nagy Imre nem változtat az ország állapotán és továbbra is lövi a felkelőket, akkor mindegy, hogy Nagy Imre vagy Rákosi. Szóval ilyen vitaszerű menete volt ennek. És egyszer csak... és akkor elkezdte nekem azt mondani, hogy egyébként, hát a maguk ügye reménytelen, nincs is maguk mellett senki, a tömeg az utcán vonul a Parlament felé és hát élteti Nagy Imrét, és akik tovább harcolnak, azok elszigetelődnek, a demokratizálás meg fog történni stb. És ebben a pillanatban megszólaltak a fegyverek. Na most annyira hangosan, hogy úgy nézett ki, hogy közvetlenül a házat lövik. És akkor felugrottak, a Gerő Tamás kihúzott a zsebéből egy pisztolyt, avval hadonászott, és néztek ki az ablakon, nem láttak semmit. És ez az újságíró megkérdezte, hogy mi van őrnagy? Hát mi van? Azt mondja, én sem tudom. Na most nyilvánvalóan az történt, ezt utólag rekonstruáltam, hogy ekkor volt a parlamenti mérszárulás. Na most ezt a Duna áthozta, a víz a hangot, és azért hallatszott úgy, mintha a közvetlen közletről lett volna. Na most akkor hirtelen rám emelte az a pisztolyt, pisztolyát a börtönparancsnok, kiteszkolt az ajtón, és az ott várakozó börtönőrnek átadott, hogy vigyen vissza a zárkába. Az viszont, a szerencsétlen úgy remegett, mint a nyárfalevél, és útközben megkérdeztem tőle, hogy most mi lesz, hogyha

² Életrajzát lásd: https://www.abtl.hu/ords/archontologia/f?p=108:5:::NO::P5_PR5_ID:539178 – utolsó letöltés: 2021. február 8.

³ Szász Béla: *Minden kényszer nélkül*. 1963-ban Brüsszelben jelent meg. Magyarországon először Krassó György adta ki a Magyar Október kiadónál, samizdat formában.

most bejönnek a felkelők? Azt mondja, „tudhassa, hogy mindenki magukkal van”. És ez volt október 25-én. Ennek ellenére a bánásmód nem volt nagyon enyhe, nem beszéltek hozzánk egyáltalában, kaját se nagyon kaptunk, és hát úgy nézett ki, minthogy a fegyverek elhallgattak, folyton figyeltünk, hogy nincs-e valami? De hát az egy olyan környék, ahol nem voltak harcok, hogy hát nyilván leverték a felkelést, úgyhogy a legrosszabbra vártunk. Az egyetlen pozitív dolog az volt, hogy hát nem volt kivégzés. És akkor elkezdtek kiengedni a zárkatársaimat, de úgy lehetett látni, hogy nem valami nagy baj történik velük, hát mondták, szedje a cuccát, és jöjjön, és akkor elment. És úgy egyre kevesebben maradtunk, végül kettesben voltunk egy angyalföldi munkásfiúval, akit Fazekas Istvánnak hívtak, ha jól emlékszem a nevére, és hát azt engedték ki előttem utoljára, és őt meg is kértem, hogy menjen el a szüleimhez, hogyha kiengedik, hogy én élek, mert otthon azt hitték, hogy én meghaltam, már kerestek mindenféle kórházakban és a halottak között. Na most közben a börtönőröknek folyamatosan változott a magatartása, egyre barátságosabbak lettek, vigyorogtak és civilbe öltöztek át, aztán katonaruhát vettek fel, és kitétek nemzeti színű kokárdát. Úgyhogy azt már láttuk, hogy a dolgok nagyon rosszul nem alakulnak, és akkor az utolsó napon, október 29-én megkérdezték, hogy nem akarok-e olvasni és könyveket hoztak. Aztán fél óránként bejöttek, hogy nem vagyok-e éhes. Nagyon jó kajákat hoztak, kolbászt, meg nem tudom, mit. És aztán 30-án azt mondták, hogy jöjjön. És akkor én... már akkor engem beidomítottak, hogy hátra kell tenni a kezemet, és a fal felé kell fordulni, ha bárki jön szembe, és akkor azt mondja, ó, csak ballagjon, nem kell a kezét hátra tenni. És akkor úgy más emeletekről is hoztak embereket, és nem kellett elfordulni tőlük.

R Azok is csak ballagtak.

K Azok is csak ballagtak. Hát azt hiszem, hogy mi voltunk az utolsó csoport, valószínűleg azok, akiknél fegyver találtak. És akkor lent, a befogadó részben, van egy ilyen része a börtönöknek, általában az alagsorban, ahol az illetőnek felveszik az adatait, esetleg ujjlenyomatot is, elveszik a tárgyait, még a cipőfüzőt is kiveszik valamilyen okból, meg nehogy valami bajt csináljon vele, és hát ott vannak a ... na most ide mentünk le, hogy visszakapjuk, ami a miénk volt. És ott ült olyan hanyag testtartásban egy tizennyolc éves fiú, a karján egy nemzeti színű szalaggal és a két lába közt egy puskával. És csak ott üldögélt, és közben az a börtönőr, őrmester, aki nálunk pár nappal korábban elvette a tárgyainkat, az adogatta ki, és amikor mindent megkaptunk, akkor hát nem mondhatom, hogy felsorakoztunk, mert már nem kellett sorakozni, csak ott álldogáltunk, és akkor kijött nemzeti színű kokárdával az a ... nem a Gerő Tamás, de egy másik börtönparancsnok, akinek szintén később megtudtam a nevét, és még később volt vele találkozásom, akit Csete őrnagynak hívtak, vagy Csete vagy Cseke.⁴ Na most ez ugyanaz volt, aki az akasztófák ácsolásáról kiabált előtte öt nappal, és most arról tartott előadást, hogy győzött a forradalom, titeket ünnepelnek, gyerekek az egész országban, és büszkék vagyunk rátok, és menjetek haza. És én nem mertem neki mondani semmit, mert én nem tudtam mi a helyzet, míg ott a hatalmában voltunk. Hát aztán később, talán itt mondanám el, mert aztán később nem fog eszembe jutni, hogy engem november 15-én vittek vissza ugyanide. Nem 15-én, mert akkor még két napig oroszoknál voltam, 17-én, ha jól emlékszem, és megint ez a Csete volt a magyar parancsnok, azért, mert különben orosz kézben volt, de azért volt ott egy-két megbízható magyar.

R Gyorsan megváltoztatta a véleményét napok alatt.

K Akkor azt mondta nekem, mikor meglátott, hogy „Miért nem maradt a seggén? Mondtam magának!” Semmi ilyet nem mondott persze, de később már sokkal rosszabb volt, azért mert engem egy fal átfúrása miatt, amit ha nem felejték el, majd elmondom, hogy én

⁴ Csete József-ről van szó, életrajza: https://www.abtl.hu/ords/archontologia/f?p=108:5:::p5_prs_id:1020704 – utolsó letöltés: 2021. február 8.

magánzárkában voltam, és szerettem volna tudni, hogy kik vannak a szomszéd zárkában. Na most véletlenül az egyik cipőmön rajta hagyták a cipővasat. Ezt nagyon nehezen lefeszítettem, és a cipővassal ki tudtam a rácsokba csavart szögeket, csavarokat csavarni. Na most a cipővel bevertem a falba, amikor éppen nem jártak arra a börtönőrök, szép lassan egyik csavart, és amikor az végigért, akkor mögé a másik csavar. Szép lassan átlukadt a fal, hát meg kellett találni a téglák közti helyet, persze. Na most énnekem már említettem, hogy a fülemmel mindig bajom volt, úgyhogy ilyen vatta volt a fülemben. Most evvel a vattával betömtem a lyukat, úgyhogy az fehér volt, ha valaki nem figyelte nagyon, akkor nem vette észre. És akkor ment is ez a dolog, beszéltem is velük, sőt, még cigarettát is át tudtunk gyömködni egymásnak, illetve ők nekem, és akkor egyszer lebuktam. Szóval bejöttek, és körülnéztek, és észrevették, és akkor elvittek ehhez a Csete őrnagyhoz fegyelmire. Kaptam is valami tíz nap sötétzárkát, és akkor az elkezdett velem mindenfélét kiabálni fasisztákról meg nem tudom, miről, és akkor én mondtam, hogy hát jobb lenne, hogyha ő itt nem beszélne ilyen nagy hangon, mert én emlékszem még magára, amikor 25-én még akasztófáról beszélt, öt nappal később, mikor arról beszélt, hogy a forradalom győzött, és büszkéek ránk. És akkor rettentő dühös lett, és akkor tíz napra bevágtak a sötétzárkába. Megelégedésemre szolgált, remélem igaz, hogy több évvel később..., bár 60-ban vagy 61-ben azt hallottam már a Gyűjtőben, hogy a Fő utcán lebukott a börtönvezetés a Csete nevű őrnaggyal az élén sikkasztás miatt, tudniillik a börtönfunkcionáriusok mind sikkasztottak a legkülönbözőbb módokon, amire most nem térnék ki.